

پدر و مادر عزیز

دقت فرمائید:

فرزند شما بعلت کمبود ارثی آنزیم G6PD در شرایط خاصی در معرض خطر ابتلا به کم خونی قرار می گیرد. به این بیماری اصطلاحاً "فاویسم گفته می شود.

لذا جهت اجتناب از بروز هر گونه مشکل خواهشمندیم که: در هنگام بروز علائم بیماری (زردی و خون ادراری) از خود درمانی اجتناب کرده و حتماً به پزشک معالج اطلاع دهید. به خاطر داشته باشید این کمبود مادام العمر است و با بالا رفتن سن تغییری نخواهد داشت.

بیماری فاویسم به چه معناست؟

G6PD یکی از آنزیم های مهم گویچه های سرخ میباشد. کاهش این آنزیم می تواند منجر به تخریب بیشتر گویچه های قرمز خون در اثر مواد دارویی، شیمیایی، تب و مصرف باقلا شود که در این صورت فرد مبتلا به بیماری فاویسم می باشد. در بدن افراد مبتلا به بیماری، یا گلبولهای قرمز نمی توانند مقدار کافی آنزیم بسازند و یا آنزیم ساخته شده نمی تواند به درستی فعالیت کند. لذا حوادث اکسیداسیون منجر به کم خونی و پاره شدن گلبول قرمز می شود.

بیماری فاویسم را چگونه می توان تشخیص داد؟

بیماری فاویسم با یک آزمایش ساده خون تشخیص داده می شود.

علائم فاویسم چیست؟

حاصل این فرآیند به صورت کم خونی شدید، اسهال و استفراغ، تهوع، زردی سفیده چشم، زردی پوست و خونی شدن رنگ ادرار (دفع ادرار به رنگ چای کدر و پررنگ) خواهد بود که اکثراً به دنبال مصرف باقلا ایجاد می شود.

وقتی کودک دچار همولیز خون می شود چه اتفاقی در

بدن وی می افتد؟

فردی که دچار همولیز می شود، پس از تخریب گلبولهای قرمز خونس، گلبولهای قرمز جوان وارد گردش خونس میشوند که همین پدیده جوان شدن گلبول های قرمز خون، بیماری را کنترل می کند و کودک در بیمارستان بیشتر از نظر میزان آب و نمک خون، مورد کنترل قرار می گیرند و در صورت نیاز به او خون تزریق می شود.

چرا باقلا بیشتر از همه منجر به بروز علائم فاویسم در

کودک می شوند؟ در زمانهای باستان، مردمی که در

اطراف مدیترانه زندگی می کردند پی بردند که باقلا موجب بیماری در افراد می شود.

باقلا از جمله مواد اکسیدان است، یعنی موادی که اکسیژن در آنها زیاد تولید می شوند. همین امر باعث می شود که گلبول های قرمز فاویسمی ها در مقابل مواد اکسیدان از بین بروند یا پاره شوند. این بیماری می تواند نه تنها با خوردن باقلا بلکه با بوئیدن گل و گرده های باقلا و نفتالین و یکسری از داروها و تب و عفونت نیز بوجود آید.

آیا فاویسم قابل درمان است؟

این بیماری درمان خاصی ندارد و تنها اقدام موثر، پیشگیری از بروز حمله همولیز با پرهیز از مواجهه با مواد اکسیدان و در صورت بروز حمله، مراجعه سریع به پزشک جهت اقدامات نگهدارنده و حمایتی جهت پیشگیری از عوارض همولیز است.

مهم ترین شیوه درمان اجتناب از غذاها و داروهای محرک بیماری است. به عبارت دیگر شما باید بیماری یا عفونت کودکان را مداوا کرده و مصرف برخی داروها را متوقف کنید. برخی از کودکان که علائم شدید کم خونی را نشان می دهند باید در بیمارستان تحت درمان قرار گیرند. در بیمارستان به این افراد، اکسیژن، مایعات و در در حملات حاد نیز تزریق خون ضروری است.

در موارد بسیار نادر، این بیماری ممکن است به مشکلات جدی جسمی منجر شود. در برخی افراد مبتلا به نوع مزمن بیماری با واکنشهای شدید، از روش اسپلنکتومی (برداشتن طحال) استفاده می شود چون بیشتر تخریب گلبولهای قرمز خون در طحال اتفاق می افتد.

چنانچه کودک شما مبتلا به فاویسم است جهت حفظ

سلامت او لازم است به این نکات توجه نمایید:

- ⊕ کسب اطلاعات کافی در مورد بیماری، چگونگی ایجاد آن و علایم حمله حاد.
- ⊕ شناخت دقیق عواملی که موجب بروز حملات بیماری می شوند از جمله مصرف باقلا و برخی داروهای خاص و پرهیز از مصرف خودسرانه آنها.
- ⊕ مصرف باقلا به هر شکل (خام - پخته) ممنوع می باشد.
- ⊕ حتی از قرار گرفتن در محیطی که در آن باقلا وجود دارد اجتناب نمایید.

مرکز آموزش درمانی شهید دکتر باهنر

عنوان: فاویسم

تهیه و تنظیم: واحد آموزش سلامت

تاریخ بازنگری: سال ۱۳۹۵

توجه نمایید:

❖ مادر نوزاد مبتلا به فاویسم در دوران شیردهی باید از مصرف باقلا و داروهای ذکر شده اجتناب نماید.

آیا بیماران مبتلا به فاویسم می توانند از ویتامینها و مواد معدنی استفاده کنند؟

مصرف مکمل ها در بیماران مبتلا به فاویسم، باید با اطلاع پزشک معالج باشد. مصرف ویتامینها و مواد معدنی در صورتی که زیر نظر پزشک معالج باشد، هیچ خطری را برای بیمار ایجاد نمی کند.

منابع:

<http://iec.behdasht.gov.ir>

<http://chme.tums.ac.ir>

آدرس: کرج - ابتدای جاده چالوس - سه راه عظیمیه - مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر باهنر

تلفن: ۰۲۶-۳۲۵۰۰۱۲۳

نشانی وب سایت بیمارستان: <http://bahonar.abzums.ac.ir>

❖ داروهایی که در مبتلایان به فاویسم نباید استفاده شوند:

- ✓ داروهای ضد مالاریا
- ✓ کوتریموکسازول
- ✓ نالید کسبک اسید
- ✓ نیتروفورانتوئین
- ✓ فورازولیدین
- ✓ کلرامفنیکل
- ✓ متیلن بلو
- ✓ آسپرین
- ✓ فنی توئین
- ✓ سولفادیازین
- ✓ ویتامین K

❖ در صورت مراجعه به پزشک و یا مراکز درمانی ابتلا به فاویسم را اعلام کنید تا داروهای بی خطر برای فرزندتان تجویز شود.

❖ برای تسکین درد یا پایین آوردن تب کودکان، هرگز به او آسپرین ندهید. از استامینوفن، فقط با مقداری که پزشک تجویز کرده است استفاده کنید.

❖ از استفاده از نفتالین و حشره کشها خودداری نمایید.

